

GMINA JAŚLISKA



**Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru
zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla
Gminy Jaśliska**

Jaśliska, 2017

Opracowanie:



Future Green Innovations S.A.

ul. Podole 60

30 - 394 Kraków

Telefon: +48 12 632 41 29

E-mail: office@greenfuture-projekt.pl

Spis treści

1. Wstęp.....	4
2. Charakterystyka gminy.....	4
2.1 Położenie Gminy Jaśliska.....	4
2.2 Sfera społeczna.....	7
2.3 Sfera gospodarcza.....	10
2.4 Sfera środowiskowa	11
2.5 Sfera przestrzenno-funkcjonalna	13
2.6 Sfera techniczna	14
3. Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	14
4. Analiza wskaźnikowa.....	17
5. Delimitacja obszaru zdegradowanego – analiza wskaźników.....	19
6. Obszar zdegradowany wraz z uzasadnieniem	22
7. Obszar rewitalizacji na terenie Gminy Jaśliska.....	27
8. Spis rycin.....	30
9. Spis tabel	30
10. Spis wykresów.....	30

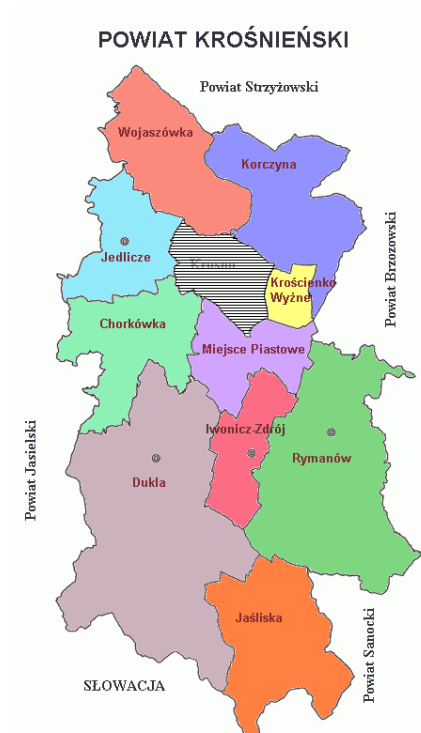
1. Wstęp

Przemiany społeczno-gospodarcze, transformacja ustrojowa, a także proces globalizacji spowodowały szereg niekorzystnych zmian i procesów na obszarach jednostek samorządu terytorialnego takich jak degradacja i narastające problemy społeczne. W takiej sytuacji strategiczne programowanie rozwoju gminy, a szczególnie procesu rewitalizacji musi zostać ujęte w sposób kompleksowy na podstawie wyników analiz wskaźników miarodajnych. Analiza wskaźnikowa pozwala ująć zróżnicowanie koncentracji zjawisk kryzysowych wewnątrz gminy. W celu wyprowadzenia danego obszaru ze stanu kryzysowego w sposób, który uwzględnia uwarunkowania terenu, opracowywane są Gminne Programy Rewitalizacji dla których podstawę formalno-prawną stanowi *Ustawa z dnia 9 października o rewitalizacji* (Dz.U. z 2015 r. poz. 1777). Na mocy art. 3 ust. 1 ww. ustawy „przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do wdrożenia i prowadzenia procesu rewitalizacji stanowią zadania własne gminy”. Zgodnie z art. 8 i 11 ust. 2, w przypadku gdy gmina zamierza realizować ww. zadania własne „rada gminy wyznacza, w drodze uchwały z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. Do wniosku załącza się diagnozę (...) potwierdzającą spełnienie przez obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji przesłanek ich wyznaczenia”. W związku z powyższym dokument ten obejmuje diagnozę Gminy Jaślika w celu identyfikacji obszaru zdegradowanego oraz wymagających rewitalizacji. Diagnoza ta stanowi podstawę do podjęcia przez Radę Gminy uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Jaślika, dla którego zostanie sporządzony Gminny Program Rewitalizacji.

2. Charakterystyka gminy

2.1 Położenie Gminy Jaślika

Gmina Jaślika znajduje się południowo-wschodniej części województwa podkarpackiego oraz w południowej części powiatu krośnieńskiego (rycina 1). Od południa Gmina graniczy z Republiką Słowacką, od wschodu z gminami Komańcza i Rymanów, natomiast od zachodu z gminą Dukla. Gmina obejmuje obszar o powierzchni 123,58 km².



Rycina 1. Powiat krosniński na tle województwa podkarpackiego i Gmina Jaśliska na tle powiatu.

Źródło: <https://www.osp.org.pl/> i <http://bip.powiat.krosno.pl/>

Pod względem administracyjnym Gmina dzieli się na sołectwa:

- Jaśliska, w tym Lipowiec i Czeremcha;
- Posada Jaśliska;
- Wola Niżna, w tym Wola Wyżna;
- Daliowa;
- Szklary;
- Moszczaniec, w tym Darów

W skład Gminy wchodzi miejscowości: Czeremcha, Daliowa, Jaśliska, Lipowiec, Posada Jaśliska, Szklary, Wola Niżna i Wola Wyżna oraz Moszczaniec i Darów. Miejscowości Moszczaniec i Darów do 31.12.2016 r. należały do Gminy Komańcza w powiecie sanockim. Podział Gminy na poszczególne miejscowości przedstawia rycina 2.



Rycina 2. Podział Gminy Jaśliska na miejscowości

Źródło: Opracowanie własne na podstawie map geoportal.gov.pl

Gmina Jaśliska jest terenem wiejskim o łącznej powierzchni 123,58 km² i liczbie ludności 2306 osób (2014 r.). Średnia gęstość zaludnienia dla całej Gminy wynosi 18,66 os./km². Największy obszar zajmuje miejscowość Daliowa (15,28% powierzchni Gminy), a najmniejszy Jaśliska (4,96%). Najwięcej osób mieszka w Posadzie Jaśliska, co stanowi 36,17% wszystkich mieszkańców Gminy, a najmniej w miejscowościach Czeremcha, Lipowiec i Darów, gdzie mieszka zaledwie po kilka osób. W tych miejscowościach występuje najniższa gęstość zaludnienia, najwyższa gęstość wyróżnia Jaśliska 75 os./km² oraz Posada Jaśliska 57 os./km². Poniższa tabela 1 ilustruje przedstawioną sytuację.

Tabela 1. Miejscowości Gminy Jaśliska wraz z powierzchnią, liczbą ludności i gęstością zaludnienia

L.p.	Jednostka terytorialna	Powierzchnia (km ²)	Udział w powierzchni ogólnej gminy (%)	Liczba ludności (osoba)	Udział w liczbie mieszkańców gminy ogółem (%)	Gęstość zaludnienia (os./km ²)
Jednostki terytorialne Gminy						
1	Daliowa	18,88	15,28	278	12,06	14,72
2	Jaśliska	6,13	4,96	460	19,95	75,06
3	Lipowiec	13,37	10,82	5	0,22	0,37
4	Posada Jaśliska	14,58	11,80	834	36,17	57,21
5	Szklary	8,67	7,01	207	8,98	23,89
6	Wola Niżna	14,19	11,48	276	11,97	19,45
7	Wola Wyżna	11,71	9,48	18	0,78	1,54
8	Czeremcha	11,00	8,90	2	0,09	0,18
9	Moszczaniec	15,04	12,17	216	9,37	14,36
10	Darów	10,02	8,11	10	0,43	1,00

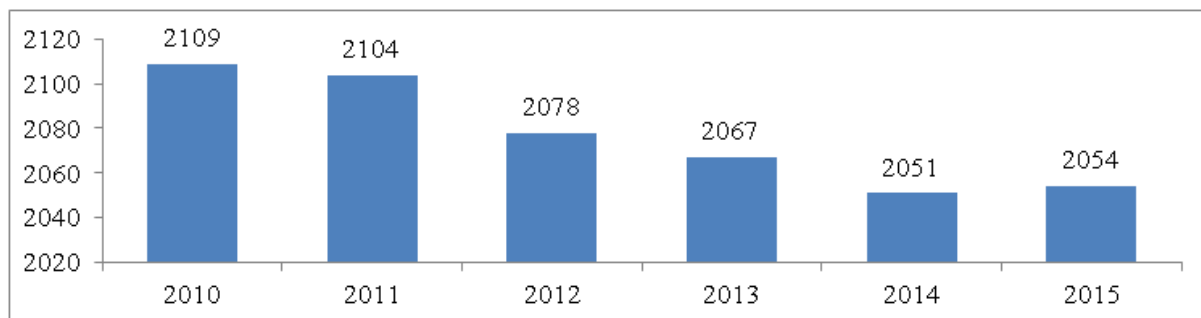
Źródło: Dane z Urzędu Gminy. Stan 2014 r.

2.2 Sfera społeczna

Sfera społeczna jest najważniejszym elementem procesu diagnostycznego na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, ponieważ celem planowanych działań jest poprawa warunków i jakości życia społeczności lokalnej. Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, o stanie kryzysowym na danym obszarze gminy świadczy „koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym”. W związku z powyższym została wykonana analiza porównawcza danych statystycznych w zakresie: demografii, problemów społecznych, aktywności społeczeństwa, ubóstwa, bezrobocia i przestępczości.

Według Danych Głównego Urzędu Statystycznego, Gmina Jaśliska w 2015 r. posiadała 2054 mieszkańców, nie obejmując przy tym miejscowości Moszczaniec i Darów. Analizując dane demograficzne Gminy można zauważyć tendencję spadkową liczby ludności (wykres 1). Ważnymi powodami, wpływającymi na ten spadek jest emigracja

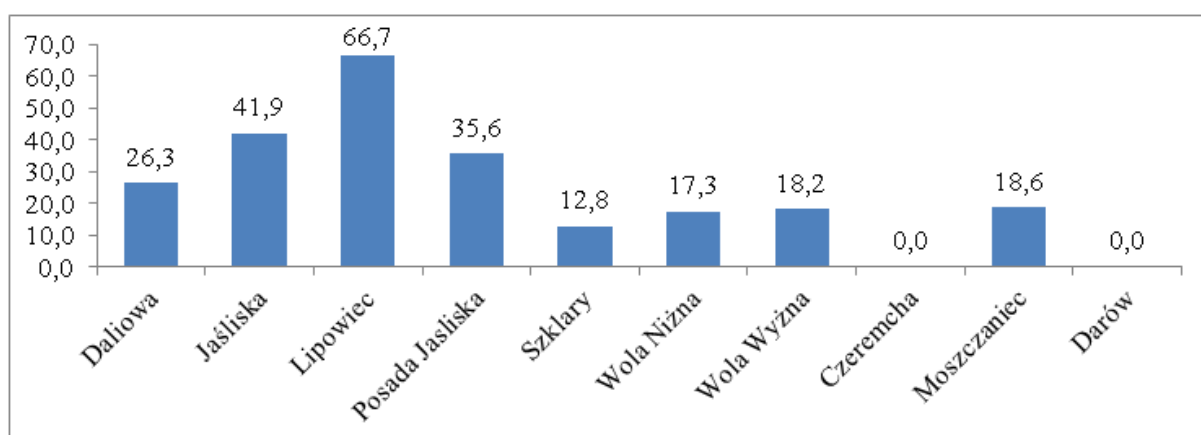
w poszukiwaniu pracy oraz emigracja wobec braku miejsc na budowę domów. Znacznym problemem jest także niewielki, a w ostatnich latach ujemny, przyrost naturalny.



Wykres 1. Liczba ludności w Gminie Jaśliska, lata 2010-2015

Źródło: Bank Danych Lokalnych

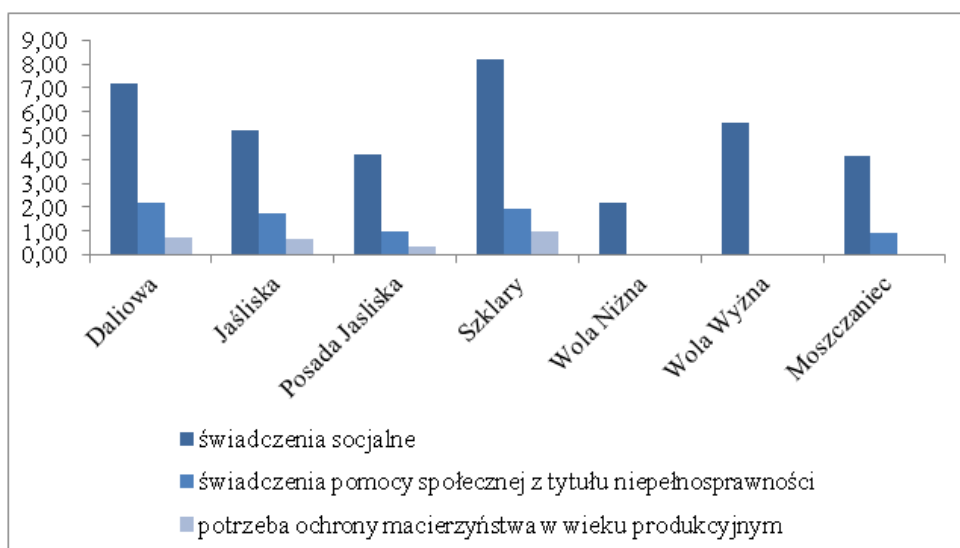
W 2014 r. 60,5% liczby mieszkańców Gminy stanowiły osoby w wieku produkcyjnym, 21,9% w wieku przedprodukcyjnym, a 17,5% - w wieku poprodukcyjnym. Wyraźnie widać, że odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym jest wyższy od odsetka osób w wieku poprodukcyjnym, co stwarza szansę na rozwój w momencie podjęcia przez Gminę działań powstrzymujących emigrację ludzi młodych. Według danych z Urzędu Gminy Jaśliska w roku 2014 zarejestrowano 13 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 29 wymeldowań – saldo migracji wewnętrznych dla gminy wynosi -16, natomiast saldo migracji zagranicznych wyniosło 1. Dla potrzeb diagnozy wyznaczono stosunek liczby osób w wieku poprodukcyjnym do osób w wieku produkcyjnym (wykres 2). Średnia dla województwa podkarpackiego wynosi 27,9%, natomiast miejscowości Lipowiec, Jaśliska i Posada Jaśliska znacznie przekraczają tę wartość.



Wykres 2. Stosunek liczby osób w wieku poprodukcyjnym do osób w wieku produkcyjnym

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Sferę społeczną poszczególnych jednostek terytorialnych można przedstawić za pomocą wskaźników obrazujących problemy społeczne, poziom ubóstwa czy bezrobocie i przestępczość. Nasilenie problemów w tych strefach może negatywnie wpływać na całą jednostkę strukturalną dlatego należy dążyć do wykrycia, analizy i niwelacji tych problemów. Według danych uzyskanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaśliskach, najwyższa liczba udzielonych świadczeń socjalnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców miała miejsce w miejscowości Szklary, Daliowa i Jaśliska, analogicznie sytuacja wyglądała w przypadku świadczeń z tytułu niepełnosprawności oraz potrzeby ochrony macierzyństwa w wieku produkcyjnym. W miejscowości Wola Wyzna i Moszczaniec należy zwrócić uwagę na wysoki odsetek udzielanych świadczeń socjalnych (wykres 3). W przypadku wsi Czeremcha, Darów i Lipowiec, dane wskazują na brak odbiorców takich świadczeń, co może być spowodowane niewielką liczbą mieszkańców.

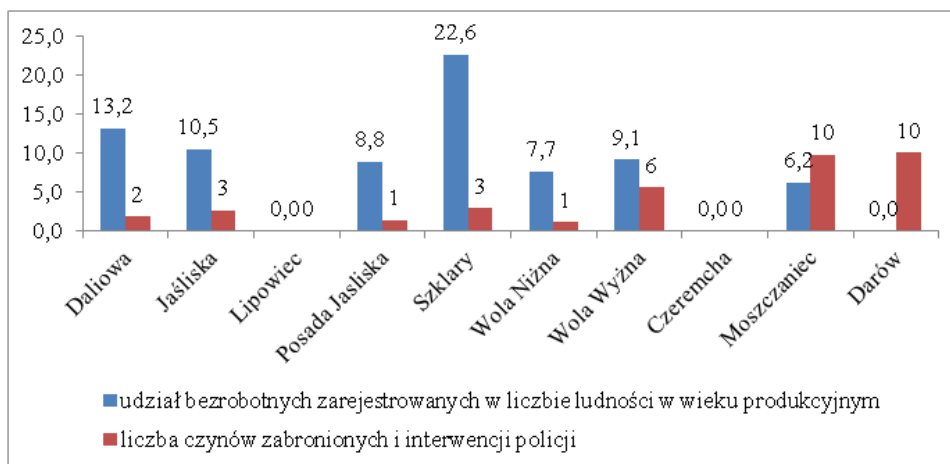


Wykres 3. Odsetek osób korzystających z poszczególnych form pomocy społecznej

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaśliskach

W Gminie Jaśliska na 1000 mieszkańców pracuje 47 osób, a bezrobocie w 2014 roku wyniosło 21,1%. W Gminie 57,1% aktywnych zawodowo mieszkańców pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 15,8% w przemyśle i budownictwie, 7,4% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) a 0,6% w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości). Bezrobocie jest poważnym problemem Gminy. W ciągu ostatnich lat (2012-2014) widoczny jest stały wzrost liczby rodzin pobierających świadczenia z tego tytułu. Liczba bezrobotnych (stan na 2014 r.)

w Gminie wyniosła 137 osób, z czego nieznaczną większość (53%) stanowiły kobiety. Udział osób bezrobotnych w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym pokazuje zróżnicowanie między poszczególnymi miejscowościami Gminy Jaśliska, gdzie w Szklarach odsetek ten wynosi 22,6, co stanowi dwukrotność średniej województwa podkarpackiego. Wykres 4 przedstawia powyższą sytuację łącząc liczbę czynów zabronionych i interwencji policji zanotowanych w Gminie. Najwięcej interwencji odnotowano na terenach przyłączonych miejscowości Moszczaniec i Darów, ale także w Woli Wyżnej.



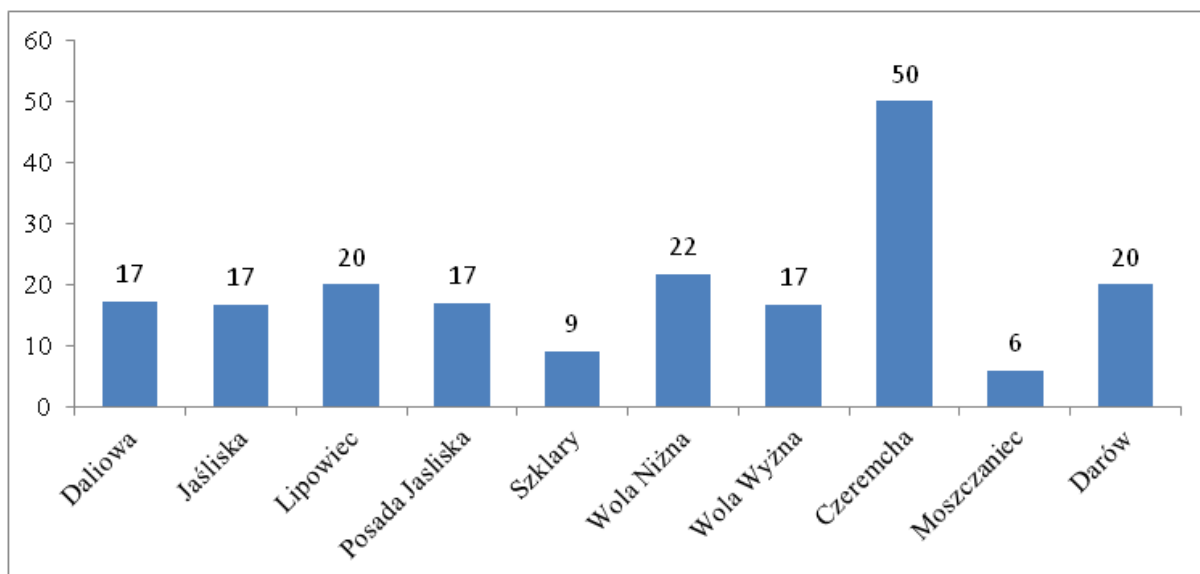
Wykres 4. Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym oraz liczba czynów zabronionych na 100 osób

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Krośnie oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Krośnie.

2.3 Sfera gospodarcza

Na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy o rewitalizacji, obszar gminy może znajdować się w stanie kryzysowym z uwagi na koncentrację negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, w szczególności takich jak: „niski stopień przedsiębiorczości czy słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw”. W zakresie sfery gospodarczej na terenie Gminy Jaśliska użyto wskaźnika liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców poszczególnych miejscowości.

W Gminie Jaśliska średnio przypada 19 podmiotów gospodarczych na 100 osób, na tle całego obszaru pozytywnie wyróżnia się miejscowość Czeremcha, gdzie przypada jeden podmiot gospodarczy na dwie osoby. Stosunkowo mniej korzystna sytuacja charakteryzuje miejscowość Szklary i Jaśliska, gdzie na 100 osób, ilość podmiotów gospodarczych przypada kolejno na 9 i 6 osób (wykres 5).



Wykres 5. Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne

2.4 Sfera środowiskowa

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 3 obszar gminy znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk środowiskowych, a w szczególności „przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska”. Z uwagi na brak możliwości pozyskania danych zagregowanych do poziomu miejscowości gminy, sytuację w zakresie stanu środowiska zdiagnozowano jako korzystną. Na terenie Gminy brak jest znaczących źródeł zanieczyszczenia środowiska.

Na podstawie pomiarów ze stacji monitoringu powietrza, wyników modelowania wojewódzkiego oraz wyników modelowania krajowego dokonano oceny jakości powietrza w regionie oraz klasyfikacji stref. Klasa A została przyznana tym strefom, dla których zostały dotrzymane poziomy odniesienia, natomiast przyznanie klasy C oznacza przekroczenie poziomów i potrzebę prowadzenia działań naprawczych (tabela 2).

Tabela 2. Ocena jakości powietrza w strefie podkarpackiej

Ocena/strefa	Klasyfikacja stref według kryteriów ochrony zdrowia								
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM10	PM2.5	Metale ciężkie	B(a)P	O ₃
Strefa podkarpacka	A	A	A	A	C	C	A	C	A

Ocena/strefa	Klasyfikacja stref według kryteriów ochrony roślin		
	SO ₂	NO _x	O ₃
Strefa podkarpacka	A	A	A

Ogólny stan jakości powietrza w województwie, a tym samym w Gminie Jaśliska, można uznać jako dobry. Jedyne przekroczenie jest niezmiernie ponadnormatywne zanieczyszczenie powietrza pyłami drobnymi i zawartym w nich benzo(a)pirenem. Bardzo dużym problemem jest niska emisja, która jest głównym źródłem zanieczyszczenia pyłami. Dlatego tak ważne jest rozwijanie sieci ciepłowniczej oraz stopniowe zastępowanie paliw stałych paliwami alternatywnymi.

Odpady komunalne na terenie Gminy Jaśliska powstają głównie w gospodarstwach domowych, jednak część z nich ma swoje źródło na terenach nieruchomości niezamieszkałych takich jak obiekty użyteczności publicznej (ośrodki zdrowia, szkoły) oraz infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, usługi). Są to także odpady z terenów otwartych, takie jak odpady z koszy ulicznych. Miejsce zagospodarowania odpadów komunalnych odbieranych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu Gminy jest Zakład Unieszkodliwiania Odpadów w Krośnie przy ul. Białobrzesckiej 108. Trafiają tam zmieszane odpady komunalne, odpady zielone, odpady ulegające biodegradacji, a także nieulegające biodegradacji (cementarne) oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.



Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna



MINISTERSTWO
ROZWOJU



Unia Europejska
Fundusz Spójności



2.5 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Według zapisów art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy o rewitalizacji, obszar gminy znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych, a w szczególności „niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych”. W związku z tym dokonano diagnozy na tej płaszczyźnie w oparciu o wskaźnik liczby przystanków komunikacji publicznej w przeliczeniu na 100 mieszkańców poszczególnych miejscowości.

Infrastruktura drogowa jest podstawowym i jedynym systemem komunikacyjnym w Gminie Jaśliska. Przez teren gminy przebiegają następujące drogi:

- wojewódzka nr 887 Brzozów – Rymanów – Daliowa;
- wojewódzka nr 897 Tylawa – Komańcza – Wołosate;
- powiatowa nr 2116R Jaśliska – Czeremcha – Granica Państwa (o długości 9 km 373 m);
- powiatowa nr 2117R Wola Niżna – Wola Wyżna (o długości 4 km 949 m);
- gminna nr G114535 Daliowa;
- gminna nr G114537 Posada Jaśliska;
- gminna nr G114536 Jaśliska.

W Gminie działają cztery firmy transportowe, które obsługują ruch komunikacyjny tylko w dni robocze, co przekłada się na duże niezadowolenie mieszkańców. Przystanki zlokalizowane są przede wszystkim wzdłuż dróg wojewódzkich.

Na obszarze Gminy przeważa zabudowa jednorodzinna i zagrodowa, uzupełniona jednak o mieszkania znajdujące się w obiektach wielorodzinnych (na terenach dawnych osiedli PGR). Zasoby mieszkaniowe gminy znajdują się w 4 budynkach o łącznej powierzchni około 500 m². W Gminie dominują gospodarstwa o powierzchni 1-5 ha, które stanowią prawie 90% wszystkich gospodarstw. Średnia powierzchnia gospodarstwa wynosi 3,61 ha.

Niewielka ilość obiektów użyteczności publicznej, których stan techniczny i wizualny określono jako zdegradowany, i które nie spełniają warunków funkcjonalnych wpływa na niezadowolenie mieszkańców, a także na złe odbieranie przestrzeni Gminy przez turystów i przyjezdnych. Najbardziej zniszczone są budynki znajdujące się w rynku Jaślisk, w tym

plyta rynku, Dom Ludowy w Daliowej oraz Stara Szkoła wraz z piwnicami, czyli obiekty, które powinny stanowić promocję Gminy.

2.6 Sfera techniczna

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 4 o stanie kryzysowym na obszarze gminy świadczą również wskaźniki charakteryzujące sferę techniczną, a są to w szczególności „degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska”. Do zdiagnozowania występujących problemów w tej sferze wybrano dwa wskaźniki: odsetek budynków podłączonych do sieci wodociągowej oraz odsetek budynków podłączonych do sieci kanalizacyjnej. Na terenie Gminy w 2015 roku wybudowano oczyszczalnię ścieków w Daliowej, jednak tylko miejscowość Szklary jest podłączona do sieci kanalizacji miejskiej.

3. Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji opiera się na *Ustawie z dnia 9 października o rewitalizacji* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777) i Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 zatwierdzone w dniu 03.07.2015 r. przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju. Zgodnie z art. 2 ust. 1 ww. ustawy *rewitalizacja* to „kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych”, dlatego przy wyznaczaniu zasięgu obszaru zdegradowanego wzięto pod uwagę zestaw kryteriów zawarty w art. 9 ust. 1 ustawy i w ww. Wytycznych, który wskazuje na istnienie stanu kryzysowego na danym terenie.

Stan kryzysowy zdefiniowany został jako „stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- 1) *gospodarczej*
- 2) *środowiskowej*
- 3) *przestrzenno-funkcjonalnej*

4) technicznej

Obszar zdegradowany to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to najczęściej obszarów miejskich, ale także wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.

Program rewitalizacji jest inicjowany, opracowany i uchwalony przez Radę Gminy, wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej.

Projekt rewitalizacyjny to projekt wynikający z programu rewitalizacji, tj. zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów albo logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji, zgłoszony do objęcia albo objęty współfinansowaniem UE z jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza zatem albo wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych.

Celem dla którego sporządza się Gminny Program Rewitalizacji jest wyznaczenie obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji. Wyznaczenie, opis oraz analiza problemów na obszarze zdegradowanym następuje na podstawie zestawienia wiarygodnych i mierzalnych danych pozyskanych przede wszystkim z Urzędu Gminy Jaślika oraz jednostek organizacyjnych: Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaśliskach, Powiatowego Urzędu Pracy w Krośnie. Działania rewitalizacyjne skierowane są przede wszystkim na poprawę jakości życia mieszkańców za pomocą spójnych działań. Diagnozę problemów przeprowadzono na poziomie wydzielonych dziesięciu miejscowości.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego umożliwiła metoda analizy wskaźnikowej składająca się z kilku etapów:

- wyznaczenie jednostek urbanistycznych, tj. najmniejsze, niepodzielne obszary gminy, dla których możliwe jest pozyskanie danych dotyczących zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych
- pozyskanie niezbędnych danych statystycznych oraz przeprowadzenie analizy wskaźnikowej za pomocą wskaźnika syntetycznego

- wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Za obszar zdegradowany uznano te jednostki, dla których w wyniku analizy zdiagnozowano kryzys z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz zidentyfikowani problemy w pozostałych sferach. Spośród zdegradowanych jednostek urbanistycznych wybrano obszar rewitalizacji.

Wyznaczono jednostki urbanistyczne zgodnie z przebiegiem granic poszczególnych miejscowości. Na potrzeby Gminnego Programu Rewitalizacji oraz diagnozy sytuacji społeczno-ekonomiczno-przestrzennej w Gminie Jaśliska wybrano kilka najważniejszych wskaźników na podstawie których przeprowadzono obliczenia oraz późniejsza analizę wyników. Tabela 3 przedstawia poszczególne wskaźniki wybrane dla każdej ze stref.

Tabela 3. Wskaźniki jakimi posłużono się do analizy sytuacji w Gminie Jaśliska w poszczególnych sferach

Sfera	Cechy szczegółowe sfery	L.p.	Nazwa wskaźnika
SPOŁECZNA	bezrobocie	1	udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym
	przestępczość	2	liczba czynów zabronionych i interwencji policji
	ubóstwo	3	liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych
	problemy społeczne	4	świadczenia pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności
		5	potrzeba ochrony macierzyństwa w wieku produkcyjnym
	demografia	6	liczba osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym
	aktywność społeczeństwa	7	liczba organizacji pozarządowych
TECHNICZNA	warunki mieszkaniowe	8	odsetek budynków podłączonych do sieci wodociągowej
		9	odsetek budynków podłączonych do sieci kanalizacyjnej

GOSPODARCZA	aktywność gospodarcza	10	liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców
PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNA	poziom obsługi komunikacyjnej	11	liczba przystanków komunikacji publicznej na 100 mieszkańców

4. Analiza wskaźnikowa

Po wyznaczeniu jednostek urbanistycznych dla których dane wskaźnikowe mogą zostać zebrane zbudowano wskaźnik syntetyczny. Pierwszym krokiem do jego stworzenia była normalizacja zmiennych czyli sprowadzenie do porównywalnej skali, która nie będzie związana z jednostką miary. Zabieg ten ma na celu niwelację nadawania wagi czynnikom przyjmującym wartości z wyższych przedziałów. W trakcie takiej normalizacji przekształcono również destymulanty w stymulanty. Jako stymulanty przyjęto zmienne, których wyższa wartość świadczyła o zjawisku negatywnych, natomiast destymulantami uznawano zmienne, których niższa wartość oznaczała bardziej problemowy obszar. W przypadku gdy wysoka wartość wskaźnika oznaczała zjawisko negatywne, wskaźnik po normalizacji pomnożono przez -1. Następnie wskaźniki znormalizowane wyliczono według wzoru:

$$t_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_j}{S_j}$$

x_{ij} - wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

\bar{x}_j - średnia arytmetyczna wskaźnika j

S_j - odchylenie standardowe miernika j

$$S_j = \frac{(x_{1j} - \bar{x}_j)^2 + (x_{2j} - \bar{x}_j)^2 + \dots + (x_{nj} - \bar{x}_j)^2}{2}$$

Zestawiono i wyznaczono wskaźnik syntetyczny dla każdej sfery jako suma poszczególnych wskaźników we wszystkich jednostkach urbanistycznych.

$$P_i = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n t_{ij}$$

P_i - syntetyczny wskaźnik negatywnego wpływu i zjawisk

n - liczba wskaźników

t_{ij} - wartość wskaźnika j jednostki urbanistycznej i

Efektom tak przeprowadzonych obliczeń jest tabelaryczne zestawienie poszczególnych miejscowości wraz z odpowiadającymi im wskaźnikami syntetycznymi w poszczególnych sferach. Docelowo wskaźnik syntetyczny przyjmujący wartość powyżej zera oznaczono jako 1, a poniżej zera jako 0. Obszar dla którego w sferze społecznej otrzymano wynik 1 oraz przynajmniej w jednej ze sfer pozostałych również wynik jeden uznano za obszar zdegradowany. Spośród obszarów zdegradowanych wybrano obszar rewitalizacji, który musi spełniać kilka warunków.

Proces diagnostyczny został przeprowadzony we współpracy pracowników Urzędu Gminy Jaślicka i jednostek organizacyjnych gminy wraz z zespołem ekspertów. Na proces delimitacji obszaru zdegradowanego złożono różnorodne źródła informacji, co zapewnia kompleksowość i wykorzystanie zarówno metod ilościowych jak i jakościowych. Dla przyjętych jednostek urbanistycznych pozyskano dane statystyczne gromadzone w zasobach Urzędu Gminy Jaślicka, Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaślickach oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Krośnie, a także dane z Banku Danych Lokalnych GUS. Diagnozy obszaru rewitalizacji dokonano przy uwzględnieniu zapisów art. 10 ustawy o rewitalizacji, który stanowi, że jest to „obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację”. Stąd wyznaczenie granic obszaru rewitalizacji nastąpiło w oparciu o dwie przesłanki. Pierwszą z nich było stwierdzenie, że na wybranym obszarze uznanym wcześniej jako zdegradowany istnieje szczególna koncentracja negatywnych zjawisk. Drugą z przesłanek było uznanie, że wybrany obszar ma istotne znaczenie dla rozwoju gminy. Takie uzasadnienie obejmuje przedstawienie możliwych do wykorzystania w procesie rewitalizacji lokalnych potencjałów, a także nawiązanie do gminnych dokumentów strategicznych i planistycznych, w których wybrany obszar będzie ujęty jako ośrodek koncentracji aktywności społeczno-gospodarczej w gminie.

5. Delimitacja obszaru zdegradowanego – analiza wskaźników

W pierwszej kolejności przy przeprowadzeniu analizy wskaźnikowej wyznaczono wartości wskaźników z poszczególnych sfer. Wskaźniki te przedstawiają tabele 4-6.

Tabela 4. Zestawienie wyników wskaźników – sfera społeczna cz. 1

SFERA SPOŁECZNA				
Obszar	udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	liczba czynów zabronionych i interwencji policji	liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych	świadczenia pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności
Daliowa	13,17	1,80	7,19	2,16
Jaśliska	10,47	2,61	5,22	1,74
Lipowiec	0,00	0,00	0,00	0,00
Posada Jaśliska	8,81	1,32	4,20	0,96
Szklary	22,56	2,90	8,21	1,93
Wola Niżna	7,65	1,09	2,17	0,00
Wola Wyżna	9,09	5,56	5,56	0,00
Czeremcha	0,00	0,00	0,00	0,00
Moszczaniec	6,21	9,72	4,17	0,93
Darów	0,00	10,00	0,00	0,00

Tabela 5. Zestawienie wyników wskaźników – sfera społeczna cz. 2

SFERA SPOŁECZNA			
Obszar	potrzeba ochrony macierzyństwa w wieku produkcyjnym	liczba osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym	liczba organizacji pozarządowych
Daliowa	0,72	26,35	0,72
Jaśliska	0,65	41,86	0,87
Lipowiec	0,00	66,67	0,00
Posada Jaśliska	0,36	35,64	0,12
Szklary	0,97	12,78	0,48
Wola Niżna	0,00	17,35	0,00
Wola Wyżna	0,00	18,18	0,00
Czeremcha	0,00	0,00	0,00
Moszczaniec	0,00	18,62	0,00
Darów	0,00	0,00	0,00

Tabela 6. Zestawienie wyników wskaźników – sfera przestrzenno-funkcjonalna, techniczna i gospodarcza

SFERA	TECHNICZNA		GOSPODARCZA	PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA
Obszar	odsetek budynków podłączonych do wodociągów	odsetek budynków podłączonych do kanalizacji	liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	liczba przystanków komunikacji publicznej na 100 mieszkańców
Daliowa	0,00	0,00	17,27	0,36
Jaśliska	75,00	0,00	16,74	0,22
Lipowiec	0,00	0,00	20,00	0,00
Posada Jaśliska	66,00	0,00	17,03	0,36
Szklary	67,00	61,00	9,18	0,97
Wola Niżna	0,00	0,00	21,74	1,09
Wola Wyżna	0,00	0,00	16,67	0,00
Czeremcha	0,00	0,00	50,00	0,00
Moszczaniec	65,00	0,00	6,02	0,93
Darów	0,00	0,00	20,00	0,00

W celu porównania powyższych wyników dokonano ich normalizacji zgodnie z przyjętym wcześniej wzorem. Wartości znormalizowanych wskaźników przedstawiono w tabelach 7-9 poniżej.

Tabela 7. Zestawienie wyników wskaźników po normalizacji– sfera społeczna cz. 1

SFERA SPOŁECZNA				
Obszar	udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	liczba czynów zabronionych i interwencji policji	liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych	świadczenia pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności
Daliowa	0,81	-0,48	1,23	1,63
Jaśliska	0,40	-0,25	0,54	1,14
Lipowiec	-1,17	-0,99	-1,28	-0,91
Posada Jaśliska	0,15	-0,62	0,18	0,22
Szklary	2,22	-0,17	1,58	1,36
Wola Niżna	-0,02	-0,68	-0,52	-0,91
Wola Wyżna	0,20	0,58	0,66	-0,91
Czeremcha	-1,17	-0,99	-1,28	-0,91
Moszczaniec	-0,24	1,76	0,17	0,18
Darów	-1,17	1,84	-1,28	-0,91

Tabela 8. Zestawienie wyników wskaźników po normalizacji– sfera społeczna cz. 2

SFERA SPOŁECZNA			
Obszar	potrzeba ochrony macierzyństwa w wieku produkcyjnym	liczba osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym	liczba organizacji pozarządowych
Daliowa	1,26	0,14	-1,55
Jaśliska	1,07	0,95	-2,02
Lipowiec	-0,75	2,24	0,68
Posada Jaśliska	0,25	0,62	0,31
Szklary	1,95	-0,57	-0,82
Wola Niżna	-0,75	-0,33	0,68
Wola Wyżna	-0,75	-0,29	0,68
Czeremcha	-0,75	-1,24	0,68
Moszczaniec	-0,75	-0,27	0,68
Darów	-0,75	-1,24	0,68

Tabela 9. Zestawienie wyników wskaźników po normalizacji – sfera przestrzenno-funkcjonalna, techniczna i gospodarcza

SFERA	TECHNICZNA		GOSPODARCZA	PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA
Obszar	odsetek budynków podłączonych do wodociągów	odsetek budynków podłączonych do kanalizacji	liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	liczba przystanków komunikacji publicznej na 100 mieszkańców
Daliowa	0,81	0,33	0,20	0,08
Jaśliska	-1,42	0,33	0,24	0,42
Lipowiec	0,81	0,33	-0,05	0,94
Posada Jaśliska	-1,15	0,33	0,22	0,08
Szklary	-1,18	-3,00	0,92	-1,38
Wola Niżna	0,81	0,33	-0,20	-1,66
Wola Wyżna	0,81	0,33	0,25	0,94
Czeremcha	0,81	0,33	-2,73	0,94
Moszczaniec	-1,12	0,33	1,20	-1,28
Darów	0,81	0,33	-0,05	0,94

W kolejnym kroku wyznaczono wskaźnik syntetyczny dla każdej sfery: społecznej, technicznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej. W tym celu zsumowano poszczególne wskaźniki we wszystkich jednostkach urbanistycznych w jeden wskaźnik syntetyczny i pomnożono (-1) w przypadku, gdy dany wskaźnik był destymulantem. Wyniki przedstawia poniższa tabela 10.

Tabela 10. Zestawienie syntetycznych wskaźników

Wskaźnik syntetyczny					
Obszar	Sfera społeczna	Sfera techniczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa
Daliowa	0,43	0,57	0,20	0,08	0,00
Jaśliska	0,26	-0,54	0,24	0,42	0,00
Lipowiec	-0,31	0,57	-0,05	0,94	0,00
Posada Jaśliska	0,16	-0,41	0,22	0,08	0,00
Szklary	0,79	-2,09	0,92	-1,38	0,00
Wola Niżna	-0,36	0,57	-0,20	-1,66	0,00
Wola Wyżna	-0,01	0,57	0,25	0,94	0,00
Czeremcha	-0,81	0,57	-2,73	0,94	0,00
Moszczaniec	0,22	-0,40	1,20	-1,28	0,00
Darów	-0,40	0,57	-0,05	0,94	0,00

W Tabeli 10 przedstawiono wyniki delimitacji przeprowadzonej dla Gminy Jaśliska. Kolor czerwony dla poszczególnych obszarów w danej sferze, oznacza zdiagnozowane zjawiska negatywne. Obszar zdegradowany to taki, który charakteryzuje się występowaniem negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz przynajmniej jednej ze sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej bądź technicznej.

6. Obszar zdegradowany wraz z uzasadnieniem

Tabela 11 przedstawia wyniki delimitacji dla Gminy Jaśliska, gdzie zdiagnozowane negatywne problemy w poszczególnych sferach zostały oznaczone symbolem "1", a ich brak symbolem "0". W jednostkach, których wystąpił problem w sferze społecznej oraz dodatkowo przynajmniej w jednej z pozostałych został uznany za zdegradowany. W Gminie Jaśliska za tereny zdegradowane uznano miejscowości Daliowa, gdzie problemy wykazano w każdej ze sfer, Jaśliska i Posada Jaśliska z problemami w trzech sferach oraz Szklary i Moszczaniec, gdzie prócz sfery społecznej negatywnie wyróżnia się sfera gospodarcza.

Tabela 11. Wyniki delimitacji dla Gminy Jaśliska – wyznaczenie obszarów zdegradowanych

Obszar	Sfera społeczna	Sfera techniczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Obszar zdegradowany
Daliowa	1	1	1	1	0	1
Jaśliska	1	0	1	1	0	1
Lipowiec	0	1	0	1	0	0
Posada Jaśliska	1	0	1	1	0	1
Szklary	1	0	1	0	0	1
Wola Niżna	0	1	0	0	0	0
Wola Wyżna	0	1	1	1	0	0
Czeremcha	0	1	0	1	0	0
Moszczaniec	1	0	1	0	0	1
Darów	0	1	0	1	0	0

Zgodnie z Wytycznymi w Zakresie Rewitalizacji w Programach Operacyjnych na lata 2014-2020 obszar objęty rewitalizacją może stanowić maksymalnie 20% obszaru Gminy oraz być zamieszkały przez nie więcej niż 30% mieszkańców tej Gminy. Zgodnie z wytycznymi obszar rewitalizacji to obszar który obejmuje całość lub część obszaru zdegradowanego, gdzie występuje szczególna koncentracja negatywnych zjawisk. W skład obszaru rewitalizacji mogą również wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny przemysłowe, powojkowe lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

W Gminie Jaśliska obszary zdegradowane zajmują 51,22% powierzchni całej Gminy, a ludność zamieszkująca te tereny stanowi 86,71% wszystkich mieszkańców (tabela 12). Z tego powodu spośród terenów zdegradowanych należało wskazać obszar rewitalizacji, który nie przekracza 20% powierzchni Gminy oraz nie zamieszkuje go więcej niż 30% ludności. Obszar ten wskazano na podstawie analizy wskaźników referencyjnych dla obszaru zdegradowanego.

Tabela 12. Zestawienie liczby ludności i powierzchni obszarów zdegradowanych

Obszar	Liczba ludności	Liczba ludności (%)	Powierzchnia	Powierzchnia (%)
Daliowa	278	12,06	18,88	15,28
Jaśliska	460	19,95	6,13	4,96
Posada Jaśliska	834	36,17	14,58	11,80
Szklary	207	8,98	8,67	7,01
Moszczaniec	216	9,37	15,04	12,17
Suma		86,51		51,22

Zgodnie z Instrukcją Przygotowania Programów Rewitalizacji w Zakresie Wsparcia w Ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, gmina wyznacza obszar rewitalizacji w oparciu o dokumenty strategiczne, planistyczne oraz indywidualne kryteria wraz z odniesieniem ich do wartości referencyjnych dla danej gminy. Wymagane jest wykazanie, że obszar rewitalizacji charakteryzuje minimum cztery ze wskaźników, dla których wartości oszacowane dla tego obszaru są mniej korzystne niż wartości referencyjne dla województwa podkarpackiego. Spośród wymienionych wskaźników referencyjnych wybrano cztery - maksymalnie po 1 z każdej kategorii dla miejscowości Jaśliska. Wybrane wskaźniki przedstawia tabela 13.

Tabela 13. Zestawienie wartości referencyjnych dla województwa podkarpackiego do wybranych wskaźników oraz źródła pozyskania danych dla Gminy Jaśliska

Kategoria	Nazwa wskaźnika	Wartość referencyjna	Źródło danych
Demografia	Ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania	> 27,9	Urząd Gminy Jaśliska

Rynek pracy	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania	> 10,2	PUP Krosno
Bezpieczeństwo publiczne	Liczba stwierdzonych przestępstw ogółem w przeliczeniu na 100 osób wg faktycznego miejsca zamieszkania	> 1,32	Komenda Miejska Policji w Krośnie
Ochrona środowiska	Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	< 68,7	Główny Urząd Statystyczny

Dla wybranych wskaźników Instrukcja wskazuje wartości referencyjne dla województwa podkarpackiego. Obszar rewitalizacji powinien charakteryzować wartości oszacowane mniej korzystne niż wartości referencyjne przedstawione w tabeli 14. Dla wybranych wskaźników miejscowość Jaśliska spełnia wymogi w każdej kategorii. Demografię przedstawiono za pomocą wskaźnika obliczonego jako stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym do ludności w wieku produkcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania. Dla województwa podkarpackiego wartość ta wynosiła 27,9 w roku 2014, spośród miejscowości zdegradowanych największą różnicą od tej wartości charakteryzują się Jaśliska, a w drugiej kolejności Posada Jaśliska. Pozostałe obszary wykazują bardziej korzystne wartości. Kolejną kategorią był rynek pracy, gdzie wybrano udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg miejsca zamieszkania. Kryteria spełniły trzy miejscowości: Daliowa, Jaśliska i Szklary przy czym ta ostatnia wyróżniła się niemal dwukrotnym przewyższeniem wartości referencyjnej. Bezpieczeństwo publiczne przedstawione za pomocą liczby przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców mieści się powyżej wartości referencyjnej w każdej z miejscowości zdegradowanej, w sposób najbardziej negatywny prezentuje się Moszczaniec. Również w kategorii ochrona środowiska, gdzie pod uwagę wzięto odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej obszary zdegradowane charakteryzują się wartościami poniżej dopuszczalnej. Dane dla tej kategorii obejmowały odsetek budynków podłączonych do sieci kanalizacyjnej w 2014 r., Instrukcja jednak dopuszcza, aby wskaźnik dotyczył szacunkowej liczby ludności zamieszkałej w tych budynkach, stąd uznano w przybliżeniu, że 60% budynków miejscowości Szklary zamieszkuje 60% ludności tego terenu.

Tabela 14. Zestawienie wartości wskaźnikowych obszarów zdegradowanych z wartościami referencyjnymi

		DALIOWA	JAŚLIKA	POSADA JAŚLIKA	SZKLARY	MOSZCZANIEC
Kategoria	Wartość referencyjna	Wartość wskaźnikowa	Wartość wskaźnikowa	Wartość wskaźnikowa	Wartość wskaźnikowa	Wartość wskaźnikowa
Demografia	> 27,9	26,35	41,86	35,64	12,78	18,62
Rynek pracy	> 10,2	13,17	10,47	8,81	22,56	6,21
Bezpieczeństwo publiczne	> 1,32	1,80	2,61	1,32	2,90	9,72
Ochrona środowiska	< 68,7	0,00	0,00	0,00	60,00	0,00

Analiza wskaźnikowa pozwoliła wskazać obszary zdegradowane, a pośród nich wybrać obszar rewitalizacji. Miejscowość Jaśliska została wskazana jako obszar w Gminie Jaśliska, który należy poddać rewitalizacji. Miejscowość tą charakteryzują negatywne zjawiska w najważniejszej sferze jaką jest sfera społeczna, a dodatkowo w sferze gospodarczej i przestrzenno-funkcjonalnej, co pozwala uznać ten obszar za zdegradowany. Wśród obszarów zdegradowanych miejscowość Jaśliska wyróżnia wartość wskaźnikowa dla wszystkich wybranych wskaźników referencyjnych niekorzystna. W kategorii demografia

różnica wynosi 14%, a w ochronie środowiska 68,7%. W obszarze rynku pracy większymi różnicami charakteryzowała się miejscowość Szklary, a w ochronie środowiska Moszczaniec, jednak ich wartości wskaźnikowe dla pozostałych kategorii nie były równie niekorzystne.

7. Obszar rewitalizacji na terenie Gminy Jaśliska

Zgodnie z art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o rewitalizacji *obszar rewitalizacji* to „obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację (...). W związku z art. 10 ww. ustawy wyznaczony został obszar na którym występuje wysokie natężenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz gospodarczej i przestrzenno-funkcjonalnej, a jednocześnie mający istotne znaczenie dla rozwoju gminy i planowane jest na nim przeprowadzenie działań rewitalizacyjnych. W wyniku przeprowadzonej diagnozy w podziale na jednostki referencyjne gminy i delimitacji obszaru zdegradowanego, wyznaczono obszar rewitalizacji, którego granica przebiega wzdłuż obszaru zabudowanego na terenie miejscowości Jaśliska w Gminie Jaśliska. Wyznaczony obszar o powierzchni 6,13 km², co stanowi 4,96% powierzchni Gminy, zamieszkuje 19,95% ludności, więc nie przekracza limitów określonych w art. 10 ust. 2 ustawy o rewitalizacji. Lokalizację obszaru rewitalizacji i dokładne granice przedstawia Załącznik 1.

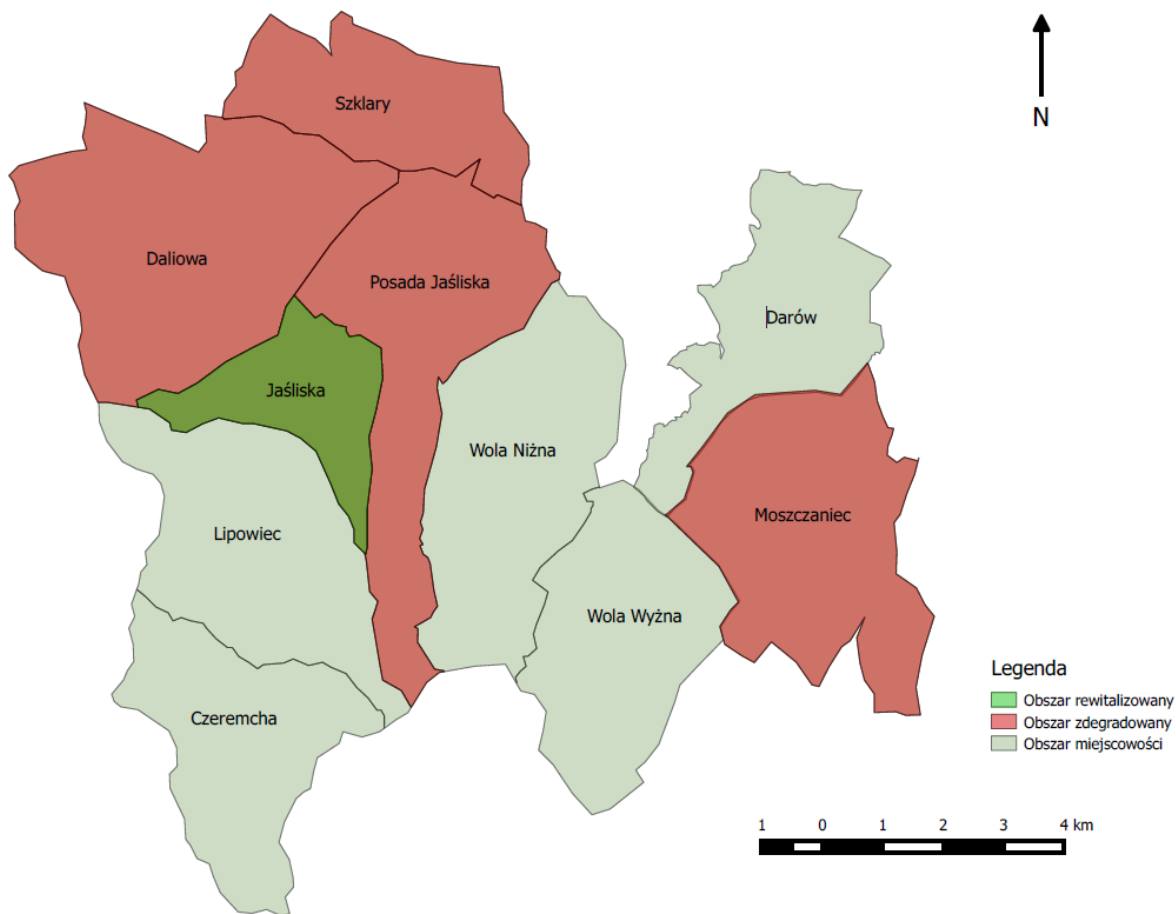
Dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji porównano wartości wskaźników ze średnią wartością tych wskaźników dla całej gminy. Tabela 15 przedstawia wartości wskaźników z poszczególnych sfer dla miejscowości Jaśliska oraz Gminy Jaśliska. W sferze społecznej na siedem analizowanych wskaźników aż w przypadku pięciu wartości w Jaśliskach jest mniej korzystna niż średnia wyliczona dla obszaru całej Gminy. Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wynosi 10,47%, co przewyższa wartość średnią dla Gminy o 2,67%. Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych oraz świadczenia pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w Jaśliskach jest również wyższa od średniej dla Gminy Jaśliska. Należy zwrócić uwagę na liczbę osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym, gdzie wartość dla miejscowości jest niemal dwukrotnie wyższa od wartości średniej Gminy. W przypadku liczby organizacji pozarządowych i liczby czynów zabronionych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, średnia dla Gminy jest bardziej niekorzystna od wartości w Jaśliskach, co może być spowodowane pełnieniem przez tę miejscowość funkcji siedziby Gminy. W sferze technicznej Jaśliska

charakteryzują się brakiem sieci kanalizacyjnej. W sferze gospodarczej i przestrzenno-funkcjonalnej wartości wskaźników są również niższe od średnich wartości dla Gminy Jaśliska.

Tabela 15. Zestawienie wybranych wskaźników dla obszaru rewitalizacji oraz średniej dla Gminy Jaśliska (dane 2014)

Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji	Średnia wartość wskaźnika dla Gminy Jaśliska
Sfera społeczna		
udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	10,47	7,80
liczba czynów zabronionych i interwencji policji	2,61	3,50
liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych	5,22	3,67
świadczenia pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności	1,74	0,77
potrzeba ochrony macierzyństwa w wieku produkcyjnym	0,65	0,27
liczba osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym	41,86	23,74
liczba organizacji pozarządowych	0,87	0,22
Sfera techniczna		
odsetek budynków podłączonych do wodociągów	75,00	27,30
odsetek budynków podłączonych do kanalizacji	0,00	6,10
Sfera gospodarcza		
liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców	16,74	19,46
Sfera przestrzenno-funkcjonalna		
liczba przystanków komunikacji publicznej na 100 mieszkańców	0,22	0,39

W związku z powyższą analizą zaproponowano jako obszar rewitalizacji miejscowość Jaśliska wytypowaną spośród innych miejscowości uznanych za zdegradowane. Rycina 3 poniżej przedstawia podział Gminy Jaśliska na poszczególne miejscowości.



Rycina 3. Gmina Jaśliska z podziałem na obszar zdegradowany i rewitalizowany

Źródło: Opracowanie własne na podstawie map geoportal.gov.pl

8. Spis rycin

Rycina 1. Powiat krośnieński na tle województwa podkarpackiego i Gmina Jaślicka na tle powiatu... 5	5
Rycina 2. Podział Gminy Jaślicka na miejscowości..... 6	6
Rycina 3. Gmina Jaślicka z podziałem na obszar zdegradowany i rewitalizowany 29	29

9. Spis tabel

Tabela 1. Miejscowości Gminy Jaślicka wraz z powierzchnią, liczbą ludności i gęstością zaludnienia 7	7
Tabela 2. Ocena jakości powietrza w strefie podkarpackiej 12	12
Tabela 3. Wskaźniki jakimi posłużono się do analizy sytuacji w Gminie Jaślicka w poszczególnych sferach 16	16
Tabela 4. Zestawienie wyników wskaźników – sfera społeczna cz. 1 19	19
Tabela 5. Zestawienie wyników wskaźników – sfera społeczna cz. 2 19	19
Tabela 6. Zestawienie wyników wskaźników – sfera przestrzenno-funkcjonalna, techniczna i gospodarcza 20	20
Tabela 7. Zestawienie wyników wskaźników po normalizacji– sfera społeczna cz. 1 20	20
Tabela 8. Zestawienie wyników wskaźników po normalizacji– sfera społeczna cz. 2 21	21
Tabela 9. Zestawienie wyników wskaźników po normalizacji – sfera przestrzenno-funkcjonalna, techniczna i gospodarcza 21	21
Tabela 10. Zestawienie syntetycznych wskaźników 22	22
Tabela 11. Wyniki delimitacji dla Gminy Jaślicka – wyznaczenie obszarów zdegradowanych 23	23
Tabela 12. Zestawienie liczby ludności i powierzchni obszarów zdegradowanych 24	24
Tabela 13. Zestawienie wartości referencyjnych dla województwa podkarpackiego do wybranych wskaźników oraz źródła pozyskania danych dla Gminy Jaślicka 24	24
Tabela 14. Zestawienie wartości wskaźnikowych obszarów zdegradowanych z wartościami referencyjnymi 26	26
Tabela 15. Zestawienie wybranych wskaźników dla obszaru rewitalizacji oraz średniej dla Gminy Jaślicka (dane 2014) 28	28

10. Spis wykresów

Wykres 1. Liczba ludności w Gminie Jaślicka, lata 2010-2015 8	8
Wykres 2. Stosunek liczby osób w wieku poprodukcyjnym do osób w wieku produkcyjnym 8	8
Wykres 3. Odsetek osób korzystających z poszczególnych form pomocy społecznej 9	9
Wykres 4. Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym oraz liczba czynów zabronionych na 100 osób 10	10
Wykres 5. Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców 11	11



Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna



MINISTERSTWO
ROZWOJU



Unia Europejska
Fundusz Spójności





MINISTERSTWO
ROZWOJU



Unia Europejska
Fundusz Spójności

